

**Tematy na maturę ustną z j. polskiego w roku szkolnym 2011/2012
w I Katolickim Liceum Społecznym**

I Literatura:

1. Koncepcja *theatrum mundi* w ujęciu twórców literatury różnych epok. Omów sposób funkcjonowania motywu na wybranych przykładach.
2. Literatura XX wieku w poszukiwaniu Arkadii. Zbadaj, jak antyczny topos funkcjonuje w literaturze współczesnej.
3. Od anonima do wieszczki. Przedstaw różne koncepcje artysty na przestrzeni dziejów, odwołując się do 2-3 wybranych epok literackich.
4. Personifikacje zła w literaturze. Porównaj sposoby ukazania i funkcje, jakie pełnią w wybranych utworach różnych epok.
5. Literackie obrazy bitew. Przedstaw sposoby kreacji i określ ich rolę w wybranych utworach.
6. Kara jako konsekwencja zbrodni. Rozważ zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów z literatury polskiej i obcej.
7. Inspiracje literackie i malarskie w poezji Jacka Kaczmarskiego. Omów na podstawie wybranych tekstów.
8. Portrety kobiet w literaturze pisanej przez kobiety. Zaprezentuj na wybranych przykładach prozatorskich, poetyckich lub dramatycznych.
9. Cele i funkcje komizmu. Przedstaw na przykładzie twórczości wybranego autora
10. Dialog z tradycją w literaturze XX wieku. Zaprezentuj na wybranych przykładach z poezji i prozy.
11. Motyw snu w literaturze od XVI do XIX wieku. Odwołując się do wybranych utworów, przedstaw jego ujęcia i funkcje.
12. Dokument i parabola jako różne sposoby opisywania rzeczywistości. Rozwiń temat na wybranych przykładach.
13. Walka dobra ze złem w literaturze. Omów i oceń różne przedstawienia tego motywu w wybranych przykładach.
14. Heroizacja i deheroizacja bohatera w literaturze polskiej. Omów zagadnienie, odwołując się do przykładów.
15. Topos rodziny w utworach różnych czasów. Skonfrontuj kilka tekstów i określ przedstawione w nich funkcje rodziny.
16. Różne sposoby pisania o II wojnie światowej. Zaprezentuj temat na wybranych przykładach.
17. Literackie powroty do krainy dzieciństwa. Skonfrontuj wybrane teksty literackie, omów obrazy krainy dzieciństwa i funkcje tych powrotów.
18. Zaprezentuj przykłady utopii i antyutopii w wybranych utworach literackich i omów ich znaczenie.
19. Rozmowy z Bogiem w literaturze różnych epok. Zaprezentuj temat na wybranych przykładach.
20. Obrazy miasta w literaturze. Zaprezentuj temat na wybranych przykładach, zwracając uwagę na różnorodność ujęcia i funkcji motywów miasta.
21. Motyw buntu w literaturze. Omów na podstawie wybranych przykładów sens i podłoże buntu.
22. Obraz człowieka cierpiącego. Scharakteryzuj postawę człowieka cierpiącego na przykładach bohaterów dzieł literackich.
23. Wizerunek Sarmaty w literaturze polskiej. Przedstaw ewolucję i porównaj sposoby kreowania Sarmaty na podstawie wybranych utworów.
24. Motyw wędrowki w literaturze polskiej. Wskaż różnorodność funkcjonowania tego motywu w wybranych utworach.

25. Indywidualiści, ekscentrycy, odmieńcy. Przedstaw temat na przykładach wybranych utworów XIX i XX wieku.
26. Obraz rewolucji w literaturze. Omów problem, odwołując się do dzieł różnych twórców.
27. Motyw dworku w literaturze XIX i XX wieku. Omów sposoby jego opisu i funkcjonowania na przykładach wybranych utworów literackich.
28. Portret Żyda w literaturze polskiej. Przedstaw i porównaj sposoby jego kreowania na podstawie utworów XIX i/lub XX wieku.
29. Groteska jako sposób kreowania świata w literaturze. Przedstaw jej rolę, odwołując się do wybranych utworów.
30. Obraz człowieka zniewolonego. Scharakteryzuj wizerunki takiego człowieka, odwołując się do utworów XX wieku.
31. Magia w literaturze. Zaprezentuj temat, odwołując się do utworów literatury polskiej i obcej.
32. Motyw wolności w twórczości powojennych pisarzy. Omów na wybranych przykładach.
33. Dialog kultur – wybrany kraj lub region nieeuropejski w relacjach europejskiego reportera. Przedstaw temat na podstawie twórczości wybranego pisarza.
34. Odwołując się do wybranych tekstów literackich różnych epok, przedstaw portrety kobiet.
35. Ukaż tragizm pokolenia Kolumbów na podstawie wybranych świadectw literackich okresu wojennego i powojennego.
36. Porównaj typy bohaterów literatury fantasty z bohaterami utworów średniowiecznych. Odwołaj się do wybranych przykładów.
37. Zło jako ukryta siła w człowieku. Odwołaj się do wybranych utworów i przedstaw to zagadnienie.
38. Relacje między światem fikcyjnym a rzeczywistym w literaturze fantasty. Odwołaj się do wybranych przykładów.
39. Pamiętnik i dziennik jako narzędzia autokreacji. Omów na wybranych przykładach.
40. Życie w samotności. Rozważ różne jego przyczyny na podstawie biografii wybranych bohaterów literackich.
41. Omów na wybranych przykładach różne sposoby funkcjonowania tradycji romantycznej w literaturze polskiej.
42. Motywy oniryczne i ich funkcje w literaturze. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.
43. Narrator wobec świata przedstawionego. Przeanalizuj różne pozycje narratora, odwołując się do wybranych utworów literatury XIX i XX wieku.
44. Rewizja mitów narodowych w wybranych utworach literackich. Rozważ problem, odwołując się do tekstów XX wieku.
45. Dramat człowieka uwikłanego w swój czas historyczny. Omów na wybranych przykładach literackich.
46. Poezja jako narzędzie walki z systemem polityczno-społecznym. Omów zjawisko, odwołując się do wybranych utworów z literatury.
47. Cieleśność jako temat literacki. Omów na wybranych przykładach.
48. Holokaust widziany i opisywany przez jego świadków. Omów na wybranych przykładach literackich.
49. Literatura w służbie propagandy. Omów na podstawie wybranych utworów.
50. Twórczość Jacka Kaczmarskiego poetyckim komentarzem do historii Polski. Omów temat na podstawie wybranych utworów.
51. Metamorfozy bohatera romantycznego. Wskaż sens przemiany postaci literackiej na wybranych przykładach.
52. Postać outsidera w literaturze. Scharakteryzuj postawę tego bohatera na wybranych

- przykładach.
53. Zemsta jako źródło motywacji działań bohatera literackiego. Zaprezentuj na wybranych przykładach.
 54. Od Juliusza Verne'a do Stanisława Lema. Analizując wybrane utwory, przedstaw ewolucję powieści science fiction.
 55. Czy człowiek mógłby być szczęśliwy w utopii? Rozważ ten problem w oparciu o wybrane utwory literackie.
 56. Literackie reinterpretacje mitów antycznych. Przedstaw na wybranych przykładach literackich.
 57. Literatura jako rodzaj gry intelektualnej. Omów na wybranych przykładach.
 58. Brzydota jako kategoria estetyczna wybranych epok literackich i twórców. Zaprezentuj temat na wybranych przykładach.
 59. Człowiek wobec potęgi natury. Omów temat, odwołując się do wybranych przykładów literackich.
 60. „Inny świat” obłąkanych w literaturze. Zaprezentuj różne ujęcia motywu szaleństwa w wybranych utworach.
 61. Bóg w literaturze. Porównaj różne Jego kreacje w wybranych utworach.
 62. Etyka aktywności życiowej i odpowiedzialności moralnej w wybranych utworach literatury XIX i współczesnej.
 63. Problemy moralne jednostek uwikłanych w konflikty polityczne i dramaty historii. Przedstaw różne rozstrzygnięcia tych dylematów, posługując się przykładami literatury XIX i XX wieku.
 64. Literackie wizje szczęścia ukształtowane w dziełach różnych epok. Omów temat na wybranych przykładach.
 65. Odwołując się do wybranych przykładów, ukaż wpływ literatury romantycznej na postawy bohaterów późniejszych epok literackich.
 66. Czy władza jest antywartością? Przywołaj literackie portrety władców i oceń ich postawę.
 67. „Człowiek coraz bardziej bytuje w lęku” (Jan Paweł II). Na podstawie wybranych przykładów przedstaw dramat ludzkiej egzystencji ukazany w poezji XX wieku.
 68. Portrety diabła w wybranych utworach z różnych epok. Omów zagadnienie, analizując sposób ujęcia i funkcje tego motywu.
 69. Spory literackie na przełomie epok. Omów, odwołując się do wybranych tekstów.
 70. Motyw geniuszu w literaturze. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.
 71. Bohaterowie w sytuacji wyboru. Ukaż życiowe dylematy bohaterów różnych epok na podstawie wybranych utworów
 72. Rozrachunki z mitami narodowymi w literaturze. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów

II Korespondencja sztuk:

73. Warszawa w czasie okupacji i Powstania Warszawskiego w świetle dokumentów i literatury. Omów temat, odwołując się do wybranych przykładów.
74. Reklama - sztuka, czy perswazja? Zbadaj zjawisko syntezy sztuk na wybranych przykładach.
75. Czym jest prowokacja artystyczna? Wskaż przykłady, określ, czy przyczynią się do rozwoju literatury i sztuki.
76. Motywy szatańskie i fascynacja nimi w literaturze i sztuce. Omów to zjawisko w oparciu o różne teksty kultury.
77. Alternatywne wizje historii w literaturze i filmie. Omów na wybranych przykładach
78. Świat prowincji w literaturze i sztuce. Dokonaj analizy porównawczej różnych

- tekstów kultury.
79. Miasto i jego wpływ na losy i psychikę bohatera. Rozważ zagadnienie w oparciu o wybrane teksty kultury.
 80. Od antycznych herosów do filmowych bohaterów popkultury. Przedstaw postawę i świat wartości mitologicznych bohaterów i ich współczesnych odpowiedników, znanych z filmów, komiksów czy gier komputerowych.
 81. Motyw ogrodu. Na podstawie analizy wybranych dzieł przedstaw różne sposoby jego obrazowania i funkcje w literaturze i sztuce.
 82. Motywy apokaliptyczne w literaturze i malarstwie. Omów ich ujęcie i funkcje w wybranych dziełach.
 83. Symbol jako sposób wyrażania rzeczywistości. Omów temat na przykładzie wybranych tekstów kultury.
 84. Adaptacje filmowe jako przykład inspiracji utworami literackimi. Omów temat na wybranych przykładach.
 85. Narodziny i mechanizmy systemów totalitarnych na podstawie wybranych tekstów kultury. Zbadaj i omów zjawisko w oparciu o literaturę i film.
 86. Motyw vanitas w literaturze i sztuce. Omów sposoby jego obrazowania i funkcje w tekstach kultury dawnych epok.
 87. Symbolika światła i ciemności w tekstach kultury. Odwołaj się do wybranych przykładów.
 88. Motyw wampira w literaturze i filmie. Omów na wybranych przykładach.
 89. Adaptacje filmowe literatury w kinie Andrzeja Wajdy. Na wybranych przykładach omów właściwości języka filmowego tego reżysera.
 90. Kabaret w Polsce. Odwołując się do wybranych kabaretów, scharakteryzuj specyficzne cechy literackie i sceniczne tej formy sztuki.
 91. Parodia rzeczywistości PRL w literaturze i filmie. Omów temat na podstawie wybranych przykładów.
 92. Sposób kreowania postaci historycznych w literaturze i innych dziedzinach sztuki polskiej. Rozwiń temat, odwołując się do wybranych przykładów.
 93. Różne sposoby funkcjonowania wybranego motywu biblijnego w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Przedstaw zagadnienie na przykładach.
 94. Różne sposoby funkcjonowania wybranego motywu mitologicznego w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Przedstaw zagadnienie na przykładach.
 95. Różne ujęcia motywu tańca w literaturze i filmie. Przedstaw na wybranych przykładach.
 96. Różne ujęcia motywu Sądu Ostatecznego w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Omów na wybranych przykładach.
 97. Przedstaw sposoby funkcjonowania sacrum i profanum w literaturze i innych dziedzinach sztuki współczesnej.
 98. Omów obecność i funkcje kiczu w literaturze i innych dziedzinach sztuki.. Odwołaj się do wybranych przykładów.
 99. Różne ujęcia postaci anioła w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Odwołaj się do wybranych przykładów.
 100. Kultura popularna i masowa. Scharakteryzuj i oceń zjawisko, odwołując się do wybranych przykładów.
 101. Różne ujęcia motywu powrotu w literaturze i filmie. Omów na wybranych przykładach.
 102. Kara jako konsekwencja zbrodni. Omów zagadnienie, odwołując się do dzieł literackich i filmowych.
 103. Deformacja świata i jej funkcje w różnych tekstach kultury. Przedstaw zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.
 104. Odwołując się do wybranych tekstów kultury, omów różne ujęcia motywu

- labiryntu.
105. Analizujący wybrane przykłady, ukaż wpływ teorii Zygmunta Freuda na literaturę i sztukę XX wieku.
 106. Zaprezentuj i przeanalizuj sposoby budowania napięcia i stwarzania atmosfery grozy w literaturze i filmie.
 107. Miłość w czasach popkultury. Przedstaw motyw na podstawie wybranych tekstów kultury.
 108. Język filmów Stanisława Barei jako zwierciadło epoki absurdu. Przedstaw na wybranych przykładach.
 109. Holokaust w literaturze współczesnej i filmie. Na wybranych przykładach przedstaw różne sposoby podejścia twórców do tego zagadnienia.
 110. Mity współczesne. Omów, jak obecnie funkcjonuje zjawisko mitu. Odwołaj się do wybranych tekstów kultury.
 111. Postać żołnierza w literaturze oraz filmie. Zaprezentuj na wybranych przykładach.
 112. Omów na wybranych przykładach związki literatury oraz muzyki.
 113. Okrucieństwo we współczesnym kinie. Omów funkcję tego zjawiska, odwołując się do wybranych dzieł filmowych.
 114. Zaprezentuj wizerunek wsi w różnych tekstach kultury.
 115. Utwory literackie, które stały się inspiracją dla kompozytorów. Przedstaw na wybranych przykładach.
 116. Utwory muzyczne, które zainspirowały pisarzy. Zaprezentuj na wybranych przykładach.
 117. Kreacje herosa w literaturze fantasy i w filmach sensacyjnych. Dokonaj analizy porównawczej wybranych przykładów.
 118. Malarstwo Marca Chagalla i proza Brunona Schulza. Dokonaj analizy i interpretacji porównawczej ich dzieł jako reprezentatywnych dla sztuki awangardowej XX w.
 119. Wizje średniowiecza w filmach i w literaturze. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.
 120. Filozofia a literatura. Ukaż związki wybranych kierunków filozoficznych z utworami literackimi.
 121. Motyw świętego Graala. Omów na podstawie wybranych tekstów kultury.
 122. Koncepcje piękna w literaturze, malarstwie i architekturze wybranej epoki w kulturze europejskiej. Dokonaj analizy porównawczej dzieł.
 123. Teksty piosenek współczesnego twórcy jako komentarz do rzeczywistości. Omów, odwołując się do twórczości wybranego autora
 124. Andy Warhol i spór o granice sztuki. Omów, odwołując się do wybranych tekstów kultury.
 125. Eksperyment w literaturze i sztuce jako sposób wywarcia wpływu na odbiorcę. Omów zjawisko, odwołując się do wybranych tekstów kultury.
 126. Czy trudne dzieciństwo determinuje dorosłe życie? Rozważ temat w oparciu o wybrane przykłady literackie i filmowe.

III Nauka o języku:

127. Modne imiona. Sprawdź, w jaki sposób zmieniają się obyczaje nadawania imion własnych w wybranych epokach.
128. Komizm językowy. Omów sposoby jego realizacji w wybranych utworach różnych autorów i epok.
129. Perswazyjna funkcja języka na przykładzie tekstów propagandowych i reklamowych. Dokonaj analizy przykładów.
130. Odwołując się do przykładów, omów zagadnienie wpływu języków obcych na polszczyznę dawną i współczesną.

131. Język a kultura alternatywna. Odwołując się do wybranych przykładów, scharakteryzuj najważniejsze zjawiska języka subkultur młodzieżowych.
132. Moda w języku. Zanalizuj i oceń wybrane przykłady wyrazów we współczesnej polszczyźnie.
133. „Wyrazy żyją”. Wskaż najważniejsze zmiany znaczeń, nacechowania ekspresyjnego i stylistycznego wyrazów. Określ konsekwencje zmian zasobu leksykalnego dla odbioru literatury dawnych epok.
134. Język potoczny jako tworzywo literatury współczesnej. Omów temat na podstawie przykładów.
135. Omów charakterystyczne cechy języka użytkowników Internetu. Posłuż się przykładami wypowiedzi.
136. Na podstawie wybranych przykładów zanalizuj język wypowiedzi polityków jednej epoki historycznej.
137. Cechy charakterystyczne języka wiadomości telewizyjnych i radiowych. Omów temat na podstawie przykładów.
138. Zanalizuj błędy językowe w reklamach i tekstach publicystycznych. Przywołując odpowiednie przykłady, określ ich funkcje.
139. Omów zjawisko manipulacji językowej na wybranych przykładach.
140. Językowe środki perswazji w reklamie. Zanalizuj wybrane przykłady z radia, telewizji i prasy.
141. Współczesne zapożyczenia angielskie w języku polskim. Omów problem i oceń zasadność zapożyczeń.
142. Zjawisko nowomowy w państwie totalitarnym. Omów zagadnienie, wykorzystując teksty prasowe, przemówienia oraz wybrane teksty literackie.
143. Język i styl wyznań miłosnych. Przedstaw na przykładach tekstów epistolarnych z dwóch wybranych epok literackich.
144. Językowe środki kształtowania wypowiedzi w utworze groteskowym. Rozwiń temat, odwołując się do języka wybranych utworów dwudziestolecia międzywojennego.
145. Język prezenterów telewizyjnych i radiowych. Zanalizuj funkcję informatywną i impresywną ich wypowiedzi.
146. Język sprawozdawców sportowych wobec norm poprawnościowych. Omów na wybranych przykładach, zwracając uwagę na typy błędów językowych.
147. Związki frazeologiczne, idiomy, cytaty, czyli o twórczym wykorzystaniu języka literackiego w świecie reklamy. Odwołaj się do wybranych przykładów.
148. Funkcja impresywna języka i sposoby jej wykorzystywania w tekstach publicystycznych, urzędowych, reklamowych. Omów na wybranych przykładach.
149. Jak mówią politycy? Scharakteryzuj język polityków, wykorzystując teksty ich przemówień.
150. Propaganda w języku. Scharakteryzuj zjawisko na podstawie wybranych przykładów.
151. Geneza i etymologia nazw ulic Warszawy. Przedstaw na wybranych przykładach.
152. Język i funkcje tekstów reklamowych w kreowaniu współczesnego obrazu świata. Przedstaw na wybranych przykładach.
153. Funkcje i charakter stylizacji językowych w powieściach fantastycznych. Przedstaw na podstawie utworów Andrzeja Sapkowskiego.
154. Język poezji wybranego autora. Zanalizuj, odwołując się do przykładów